

Edukacja wczesnoszkolna

Notatnik podróżnika

KLASA

3

Skarby

Redakcja merytoryczna
Beata Szurowska, Barbara Tichy

Ilustracja na okładkę
Maciej Siemieniec

Redakcja
Barbara Tichy

Ilustracje
Karolina Rosolek

Redakcja językowa i korekta
Małgorzata Taczanowska

Zdjęcia
Shutterstock

Zagadki
Beata Szurowska

Skład
Adam Ziółkowski

Projekt okładki
Grzegorz Kozłowski

Fotoedycja
Michał Maciążek, Barbara Tichy

Wydawca oświadcza, że dołożył wszelkich starań, aby dotrzeć do wszystkich właścicieli i dysponentów praw autorskich.

Książka, którą nabyłeś, jest dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, abyś przestrzegał praw, jakie im przysługują. Jej zawartość możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym. Ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A kopiując jej część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujmy cudzą własność i prawo.
Więcej na www.legalnakultura.pl
Polska Izba Książki

ISBN 978-83-7873-791-9

© Copyright by Wydawnictwo JUKA-91 Sp. z o.o.

Wydawnictwo JUKA-91 Sp. z o.o.
ul. Jutrzenki 118
02-230 Warszawa
Tel. 22 381 72 07
Faks 22 381 72 10
Infolinia 800 650 300
e-mail: juka@juka.edu.pl
www.juka.edu.pl

Wyprawa z Krakersem

Kapitan Juka – podróżnik jakich mało!
Kapitan Juka objechał Ziemię całą!
A z kapitanem znowu w podróż rusza
jego pies Krakers – kudłata, dobra dusza.

I co tym razem?
Jakie mają plany?

– Chodź, Krakersiku!
Plecak spakowany –
wziąłem aparat, kompas i sztormiaki,
lornetkę, żeby obserwować ptaki.
Szczotkę do zębów...
kubek na herbatę...

– A wzięłeś śpiwór?

– Tak, i karimatę!

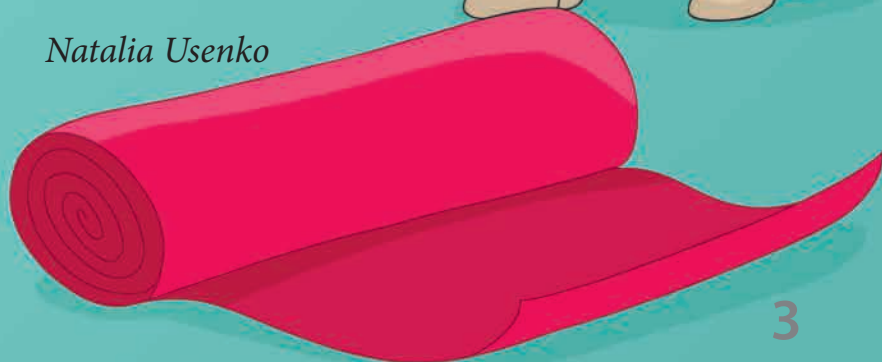
– Dokąd jedziemy?

– Wszędzie, gdzie dotrzemy!
Kto dzieciom świat pokaże, jeśli nie my?
I zdjęć zrobimy wszędzie całą kopę!
Co chciałbyś zwiedzić najpierw?

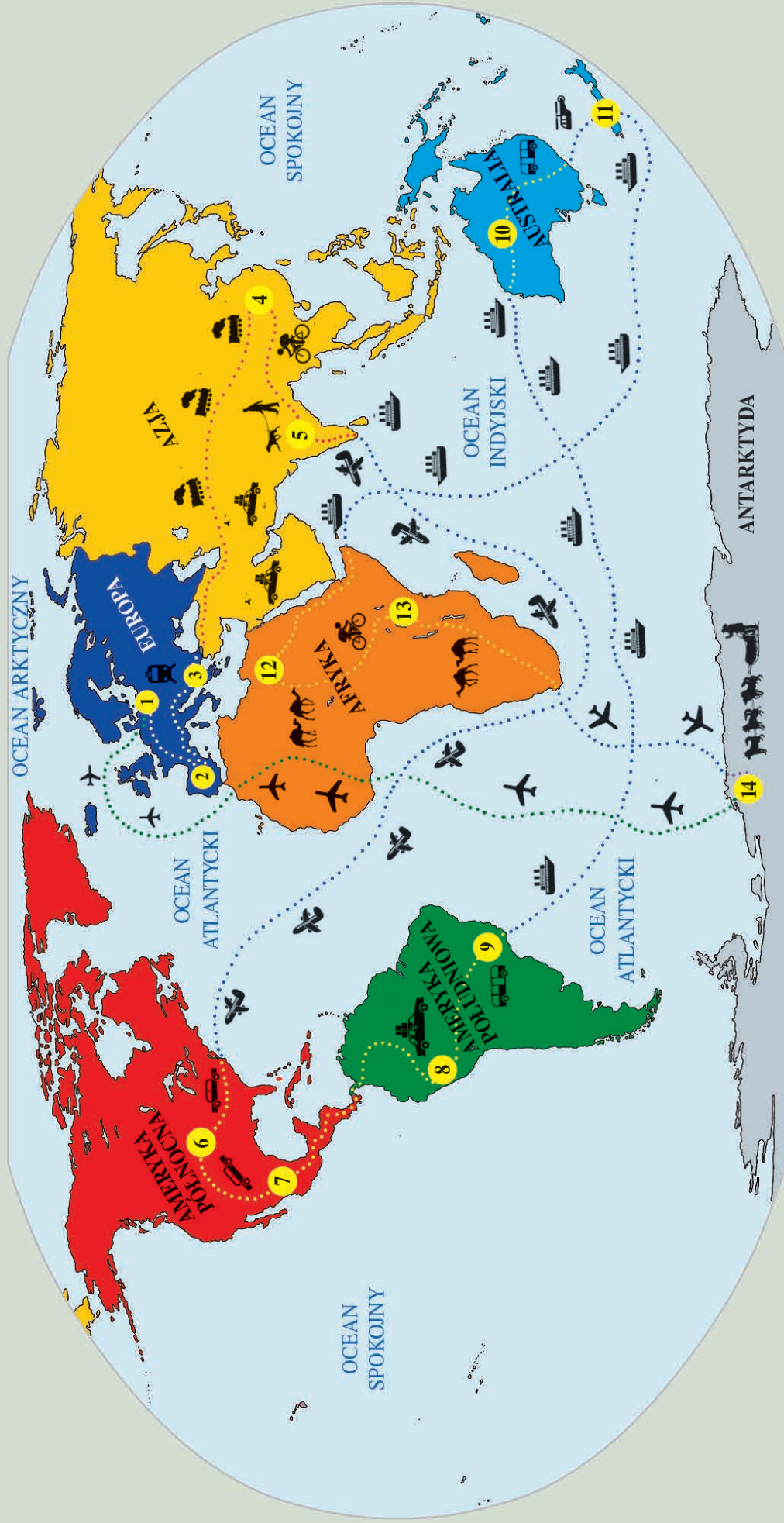
– Europę!

Natalia Usenko

Trasa podróży kapitana Juki

Alpiniści

Wspaniała Europa!
Las, szczyty bielą lśniące...
Pies węszył, a kapitan szedł
i robił zdjęć tysiące.
Aż w Alpach, nad jeziorem,
spotkały ich kozice.
– Hej, chodźcie! Znamy piękny szlak!
Poznacie okolicę!

Biegali przez dzień cały,
a wokół śnieg i skały.
Krakersik nie miał butów,
więc go łapy rozbolały.
– Biedaku! – rzekł Kapitan. –
Pływanie ci pomoże!

Ruszyli więc do Grecji,
by odpocząć ciut nad morzem...

Natalia Usenko

Europa graniczy z Azją.

Ma najciekawszy kształt ze wszystkich kontynentów. W jej skład wchodzi duże półwyspy, a na otaczających wodach leży wiele wysp. Środkową część kontynentu zajmują niziny. Najwyższy łańcuch górski Europy to Alpy. Najwyższym szczytem Alp jest Mont Blanc (czytaj: *mą blã*). Niemal cała Europa znajduje się w strefie klimatu umiarkowanego. Tylko na południu panuje gorący klimat podzwrotnikowy, a na północnych krańcach – zimny, okołobiegunowy.

Laponia leży w północnej Europie, gdzie panuje ostry klimat. Wpisana jest na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

W Alpach, wśród wysokich, ośnieżonych gór, na pograniczu Szwajcarii i Francji, leży malownicze **Jeziro Genewskie**.

Na dużych obszarach Europy Środkowej rosną **las**y liściaste, iglaste i mieszane. Jedne z najpiękniejszych znajdują się w **Polsce**.

Na **Lazurowym Wybrzeżu** nad Morzem Śródziemnym woda jest błękitna, a piasek złocisty. Rosną tu palmy, cyprysy, rododendrony i azalie.

Renifery żyją na północy Europy. Mają gęstą sierść, która chroni je przed wiatrem i mrozem.

Kozice spotykamy w Alpach, Karpatach i Tatrach. Potrafią zwinnie wspinać się i skakać po skałach.

Świstaki alpejskie zamieszkują Alpy i niektóre pasma Karpat. W Polsce występuje świstak tatrzański.

Drapieżny **ryś** jest największym europejskim kotem. Ma świetny słuch i wzrok. Poluje nocą, najczęściej z zasadki.

Bocian biały zakłada gniazda na dachach, kominach, wieżach i słupach. W Polsce ma wiele miejsc lęgowych.

Bobry europejskie żyją w koloniach, najczęściej nad wolno płynącymi rzekami. Budują tamy i bobrze domki zwane żeremiami.

Hiszpania leży na Półwyspie Iberyjskim. Ma różnorodny klimat i urozmaicone warunki geograficzne. Znajdziemy tu pokryte śniegiem pirenejskie szczyty, zielone łąki, gaje pomarańczowe, bogatą roślinność. Łagodny, śródziemnomorski klimat i piękno zabytkowych miast przyciągają do tego kraju wielu turystów. Na czele Królestwa Hiszpanii stoi Jan Karol I.

Madryt – stolica i największe miasto Hiszpanii – jest jednym z największych miast Unii Europejskiej.

Muzeum Prado w Madrycie uznane jest za jedno z najsłynniejszych na świecie. Jego zbiory obejmują najwybitniejsze dzieła malarstwa, rzeźby, grafiki i rzemiosła artystycznego.

Sagrada Família w Barcelonie – jedna z najokazalszych i najpiękniejszych świątyń świata. Jej projektantem był słynny architekt Antonio Gaudí.

Flamenco (czytaj: *flamenko*) – taniec nierozdzielnie związany z Hiszpanią i jej kulturą.

Grecja leży na południowym krańcu Półwyspu Bałkańskiego. W skład tego państwa, oprócz części kontynentalnej, wchodzi około 1400 wysp. Ma ono długą historię i bogatą kulturę, która wywodzi się ze starożytnej Grecji uznanej za kolebkę europejskiej cywilizacji. Tam bowiem powstało i rozwinęło się wiele dziedzin nauki i sztuki. W kraju tym znajdziemy starożytne, prastare zabytki. Panuje tu łagodny, śródziemnomorski klimat. Grecję licznie odwiedzają turyści z całego świata.

Ateny to stolica i największe miasto Grecji. Znajdują się tu nowoczesne dzielnice i wiele zabytków kultury antycznej.

Akropol był centralną częścią starożytnych Aten. Pozostałości antycznych budowli możemy podziwiać do dziś.

Olimp, najwyższy szczyt w Grecji, ma około 3000 m wysokości. Według mitologii greckiej był siedzibą starożytnych bogów.

Kopuły kościołów i bielone ściany budynków oraz błękit morza tworzą wyjątkowy krajobraz wyspy **Santorini**, perły Grecji.

1. Uzupełnij zdania.

Grecja leży na Półwyspie _____.

Hiszpania leży na Półwyspie _____.

W Grecji panuje _____ klimat.

Najwyższym szczytem Grecji jest _____.

2. Zaznacz **P** zdania prawdziwe i **F** zdania fałszywe. Przepisz zdania prawdziwe obok właściwych zdjęć na następnej stronie.

Flaga Grecji jest dwukolorowa – żółto-niebieska.

Flaga Hiszpanii jest dwukolorowa – czerwono-niebieska.

Najwyższym szczytem Europy jest Mont Blanc.

Najwyższym szczytem Europy są Rysy.

Największym europejskim kotem jest ryś.

Największym europejskim kotem jest tygrys.

W Grecji można podziwiać starożytne zabytki.

W Grecji można podziwiać deszczowe lasy.

Na południu Europy rosną palmy i cyprysy.

Palmy można podziwiać na północy Europy.

Stolicą Hiszpanii jest Barcelona.

Stolicą Grecji są Ateny.

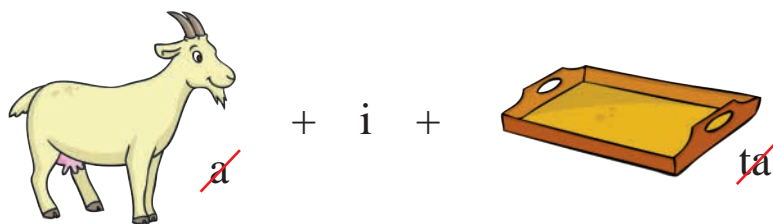

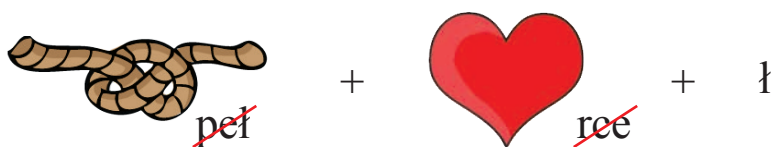
3. Rozwiąż rebusy. Zapisz rozwiązania.

---

4. Wytnij i ułóż z części zdjęcie przedstawiające znany zabytek Europy. Przyklej je w ramce. Ułóż z rozsypanki podpis i zapisz go pod zdjęciem.

um se Ko lo mie w Rzy

Koty i kłopoty

Olbrzymia Azja!
Czego tu nie ma...
Wieczne lodowce i ciepła ziemia,
żyłne niziny, piasek pustynny.
Sto krajobrazów, a każdy inny!

Krakers podziwiał las bambusowy,
indyjskie słonie i święte krowy,
Wielki Mur przebył (dzielnie się spisał),
aż w końcu spotkał w tajdze tygrysa.
I tutaj się zaczęły kłopoty.
No, bo tygrysy to przecież koty!
Warknął:

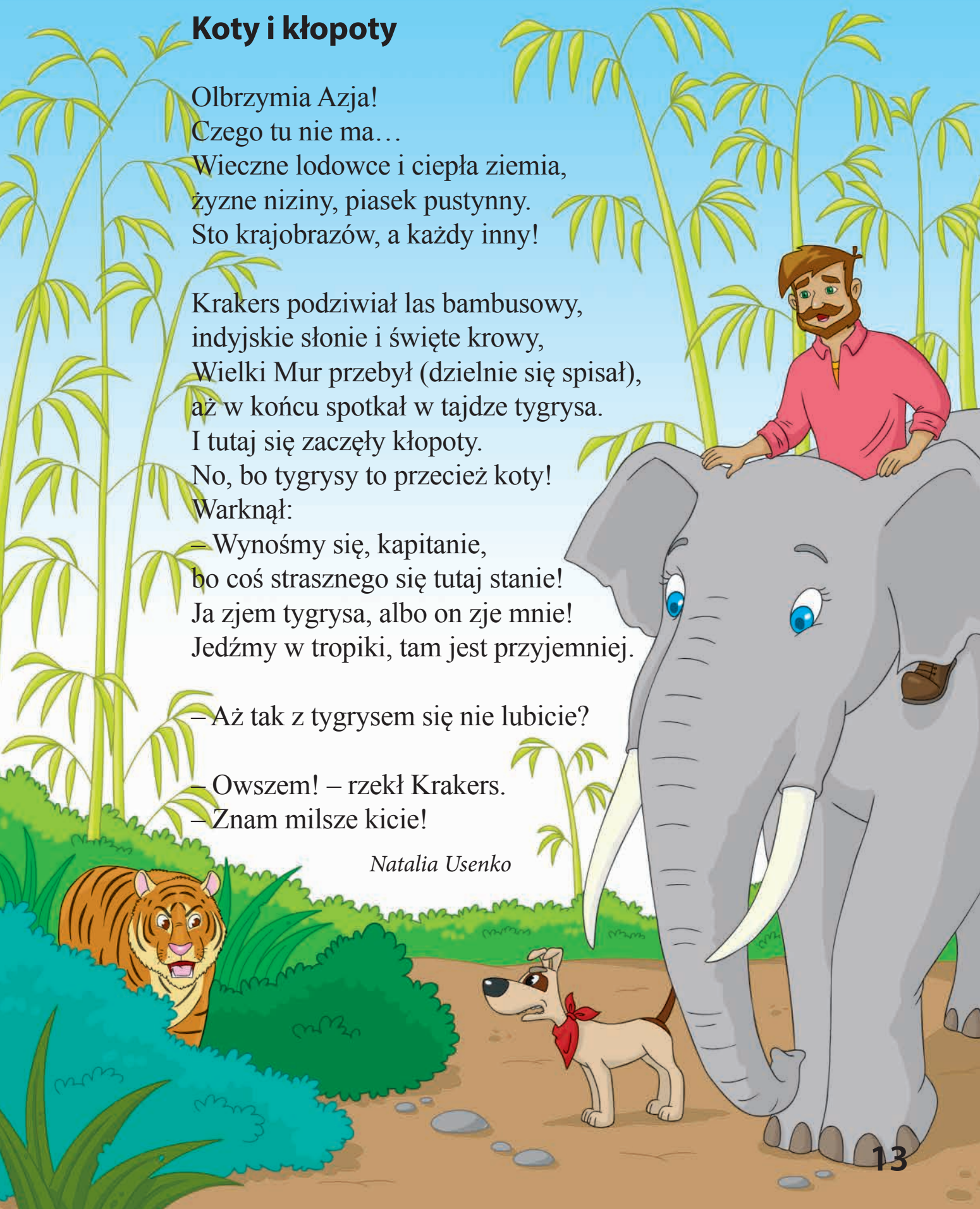
– Wynośmy się, kapitanie,
bo coś strasznego się tutaj stanie!
Ja zjem tygrysa, albo on zje mnie!
Jedźmy w tropiki, tam jest przyjemniej.

– Aż tak z tygrysem się nie lubicie?

– Owszem! – rzekł Krakers.

– Znam miłsze kicie!

Natalia Usenko

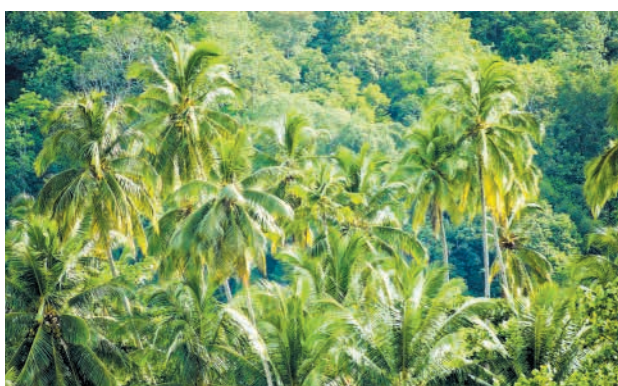
Azja razem z Europą tworzą największy kontynent świata zwany Eurazją. Rozdziela je pasmo gór Uralu. Na południowym zachodzie Azja graniczy z Afryką. Zarówno klimat, jak i ukształtowanie terenu są na tym kontynencie bardzo urozmaicone. Wieczne lody Arktyki zajmują północne krańce. Im dalej na południe, tym klimat jest cieplejszy, a roślinność bogatsza. W Azji nie brak żyznych nizin, płaskich wyżyn i ogromnych pasm górskich. Na znacznych obszarach rozciągają się tropikalne lasy oraz rozległe pustynie.

Tajga zajmuje obszar poniżej koła podbiegunowego północnego. Rosną tam głównie drzewa iglaste, które są przystosowane do ostrego klimatu.

Mount Everest (czytaj: *maunt ewerest*) – najwyższy szczyt na świecie – położony jest w Himalajach. Ma 8848 m wysokości.

Wilgotne **las tropikalne** Azji są bujne i wiecznie zielone. W gęstwinie lian i innych roślin żyją różne zwierzęta.

Pustynia Gobi leży w Azji środkowej. Występuje tu dość bogata, pustynna roślinność, wśród której są trawy, zioła i krzewy.

Tygrys to największy drapieżnik z rodziny kotów. Dobrze się czuje zarówno w lasach tropikalnych, jak i na chłodnych terenach tajgi syberyjskiej.

Orangutan żyje w koronach drzew w tropikalnych lasach. Porusza się, zwisając na rękach i ruchem wahadłowym przenosząc się z gałęzi na gałąź.

Naturalnym środowiskiem **pandy wielkiej** są lasy bambusowe. Żywi się głównie młodymi pędami i kłęczami bambusa. Objęta jest ścisłą ochroną.

Słonie indyjskie są łagodne i łatwo można je oswoić, dlatego często pomagają ludziom. Uczestniczą także w wielu pokazach i uroczystościach.

Kobra królewska jest największym jadowitym wężem na świecie. Może mieć nawet ponad 5 m długości. Ma bardzo silnie trujący jad.

Chiny leżą w Azji południowo-wschodniej. Są najbardziej zaludnionym państwem świata. Stolicą kraju jest Pekin, a największym miastem – Szanghaj. Kraj ten ma prastarą, bogatą historię, kulturę i tradycję. Chińczycy, obok wielu innych wynalazków, jako pierwsi na świecie wymyślili kompas, proch, papier i druk oraz stworzyli pismo, które rozprzestrzeniło się we wschodniej Azji. Oprócz zabytków, znajduje się tu wiele nowoczesnych miast.

Pekin – stolica Chin i największy ośrodek polityczny, kulturalny i gospodarczy kraju. Znajduje się tu także wiele cennych zabytków.

Teatr chiński ma starą tradycję i znany jest na całym świecie. Ta barwna lalka to postać jednego z wystawianych w Pekinie spektakli.

Wielki Mur Chiński to nazwa dawnych systemów obronnych. Miał on osłaniać Chiny przed najezdami wrogów.

Zakazane Miasto jest największą i najwspanialszą rezydencją cesarzy chińskich. Dawniej wstęp dla zwykłych ludzi był tu zabroniony.

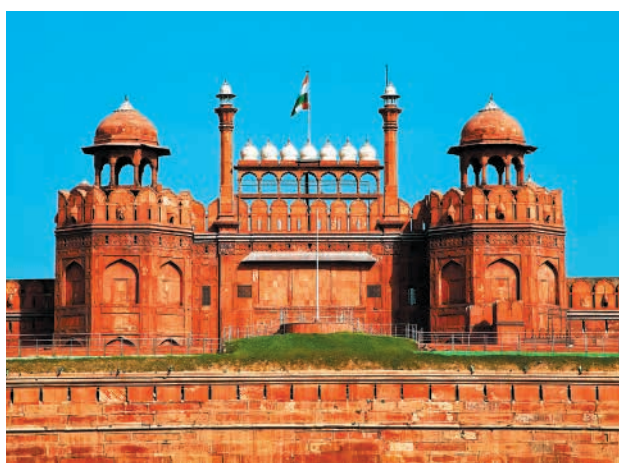
Indie leżą w Azji Południowej na Półwyspie Indochińskim. Są drugim państwem na świecie pod względem liczby ludności. Azja jest kolebką najstarszych cywilizacji i orientalnych kultur, dlatego i w tym kraju znajdziemy ciekawe, przepiękne zabytki: świątynie, klasztory, pałace dawnych władców Indii. Turystów przyciąga także dzika przyroda Himalajów, piękne wybrzeże oraz parki narodowe, w których żyją zwierzęta i występują rośliny niespotykane w innych częściach świata.

Nowe Delhi (czytaj: *deli*) – stolica Indii – to część historycznego miasta nazywanego Starym Delhi.

Kolorowe i pięknie zdobione **sari** jest tradycyjnym kobiecym strojem hinduskim.

Czerwony Fort – kompleks budowli fortyfikacyjnych – zbudowany został z czerwonego piaskowca, stąd jego nazwa. Obiekt ten zwiedzają miliony turystów.

Grobowiec **Tadž Mahal** wzniesiony został w XVII wieku przez indyjskiego cesarza po śmierci ukochanej żony. Zbudowany jest z marmuru i ozdobiony cennymi kamieniami.

1. Ułóż zdania z rozsypanek. Wpisz je pod odpowiednimi zdjęciami na następnym stronie.

z rodziny

żyje

W Azji

drapieżnik

na świecie

największy

kotów.

miastem

jest

Największym

Szanghaj.

Chin

szczyty

turystów.

Ostre

zachwycają

Himalajów

jaki

ludziom

pomagają

w pracy.

Oswojone

ostrego

tajgi

Do

przystosowały się

iglaste.

klimatu

drzewa

2. Rozwiąż zagadki. Napisz rozwiązanie.

Widzisz kota w paski? Bądź bardzo ostrożny,
bo to nie jest kotek, lecz drapieżnik groźny.
Gdy pokaże zęby i mruknie choć raz,
nie czekaj! Natychmiast nogi bierz za pas.

W Afryce żyją jego krewniacy,
a on Hindusom pomaga w pracy.
Potrafi nosem przenosić drzewa,
czasem zatrąbi, nigdy nie śpiewa.

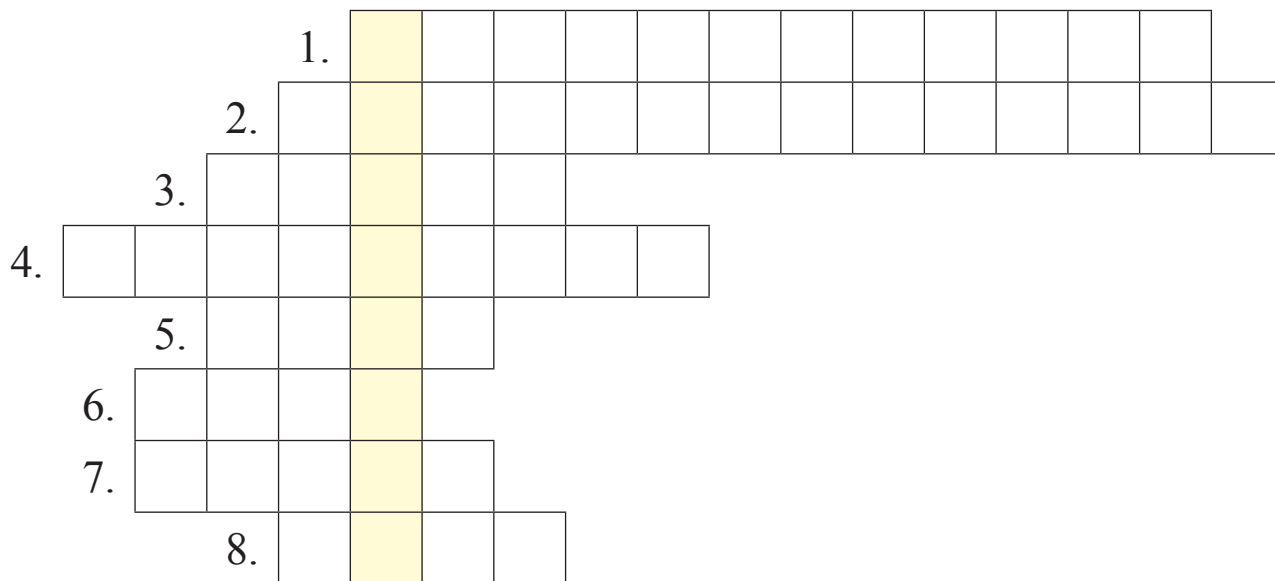

---

3. Rozwiąż krzyżówkę. Odczytaj hasło, a poznasz nazwę jeszcze jednego państwa azjatyckiego. Znajdź więcej informacji o tym kraju i napisz o nim trzy zdania.

1. Najwyższy szczyt w Azji.
2. Największy jadowity wąż na świecie.
3. Ma czarne plamki wokół oczu i żywi się pędami bambusa.
4. Duża małpa żyjąca w tropikalnych lasach.
5. Zwierzę, które pomaga Hindusom w ciężkich pracach.
6. Nazwa pasma górskiego, które oddziela Azję od Europy.
7. Stolica Chin.
8. Tradycyjny strój hinduski.
